

smysl, že jím bylo změněno platební místo uvedené v účtu (Žatec) na Vídeň, že bylo stanoveno místo platební, jež není v obvodu soudu, u něhož podle doložky v účtu mělo býti žalováno. Tím bylo vyloučeno použití § 88 druhý odstavec j. n., neboť sudiště podle tohoto přesně formálního předpisu zákonného vyžaduje jednotnost místa platebního a žalobního. Tato jednotnost byla tu porušena, poněvadž místo plnění není v obvodu soudu, u něhož má býti žalováno.

Čís. 9516.

Do usnesení, jímž byl k návrhu podle § 30 (4) vyr. ř. zřízen nový vyrovnací správce, nepřisluší právo k rekursu dřívějšímu vyrovnacímu správci.

(Rozh. ze dne 16. ledna 1930, R I 30/30.)

Do usnesení vyrovnacího soudu, jímž byl dosavadní vyrovnací správce Dr. Jindřich V. sprostěn a na jeho místo ustanoven nový vyrovnací správce Alois Z., podal rekurs dosavadní vyrovnací správce. Rekursní soud odmítl rekurs pro nedostatek aktivního oprávnění rekurentova. Důvody: Rekurent byl sice ustanoven vyrovnacím správcem, avšak k návrhu vyrovnací dlužnice byl podle § 30 (4) vyr. ř. zřízen napadeným usnesením za nového vyrovnacího správce Alois Z. Zřízení stěžovatele bylo podle § 30 (4) vyr. ř. odvoláno a když pak podle cit. ustanovení zákona k návrhu jednoho z tam uvedených účastníků nastala změna v osobě vyrovnacího správce, nenabyl tím dřívější z úřadu sprostěný vyrovnací správce práva k rekursu do dotyčného usnesení, neboť nenáleží k osobám podle § 30 (4) vyr. ř., které jediné by byly k rekursu oprávněny. Jest proto rekurs pro nedostatek aktivní legitimace rekurentovy nepřijatelný a bylo jej proto odmítnouti (§ 63 vyr. ř., § 172 k. ř. a § 526 c. ř. s.).

Nejvyšší soud nevyhověl rekursu poukávav ke správným důvodům napadeného usnesení, k nimž dodal, že původně ustanovený vyrovnávací správce nenabývá povoláním k tomuto úřadu neodvolatelného práva, což patrně již z toho, že zákon sám v odst. (4) § 30 vyrovn. ř. jmenování jiného vyrovnávacího správce výslovně připouští. Byl-li tedy jmenován jiný správce, nebylo tím nijak vsaženo v práva dosavadního správce a nelze ho vůbec řaditi k účastníkům, nanejmé k účastníkům, uvedeným v § 30 (4) vyr. ř. Ani jeho případné nároky na náhradu hotových vydání a na odměnu z dosavadní správy (§ 33 vyr. ř.), nečinily by ho účastníkem, neboť z doslovu odst. (4) § 30 vyr. ř. vychází, že zákon původního vyrovnávacího správce vzhledem k uvedeným právním nárokům, jež vzešly teprve za vyrovnacího řízení a z jeho podnětu, nepokládá za věřitele ve smyslu tohoto zákonného předpisu.

9517.

Ručení za škodu z provozu silostrojů.

Nejde o křížovátku ve smyslu § 46 nařízení ze dne 28. dubna 1910, čís. 81 ř. zák., přetíná-li silnici železniční trať, jejíž přejezd v době

železniční dopravy uzavírají zábrany.

Ručení za škodu podle § 1315 obč. zák.

Železniční zřízenec, jenž opětovně nespustil železniční zábrany, jest osobou nezdatnou.

(Ro.h. ze dne 16. ledna 1930, Rv I 115/29.)

Žalobcův automobil, přejížděje trať na přejezdu opatřeném zábranami, byl zachycen vlakem, rozbit a žalobce zraněn. V čase nehody nebyly zábrany spuštěny. Žalobní nárok na náhradu škody uznal procesní soud první stolice důvodem po právu, odvolací soud napadený rozsudek potvrdil. Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Po právní stránce hájí dovolatel v podstatě stanovisko, že sám žalobce úraz zavinil, nedbav předpisu § 46 nař. z 28. dubna 1910 č. 81 ř. z., pokud se týče, že úraz spoluzavinil, dále, že náhle se objevivší žaludeční křeče u Jana K-a byly vyšší mocí, za niž dráha neručí, a že dráha neručí ani za zavinění tohoto zřízence (§ 1315 obč. zák.). K tomu jest podotknouti toto: Jest odvolacímu soudu přisvědčiti potud, pokud neshledal zavinění žalobce v tom, že, přiblíživ se k přejezdu dráhy, nezmírnil rychlost jízdy na 6 km za hodinu. Za křižovatky ve smyslu § 46 cit. nař. jest považovati jen místa, kde se buď silnice nebo veřejné cesty protínají nebo kde z hlavní silnice odbočuje jiná cesta a cesty ty s o u č a s n ě slouží veřejné dopravě. V souzeném případě jde o místo, kde silnice přetíná železniční trať, po níž jest vyloučena veškerá jiná doprava, jejíž přejezdy se za železniční dopravy uzavírají zábranami, a je vyloučeno, by se na přejezdech v obou směrech doprava konala současně (srovnej rozhod. tohoto nejv. soudu uveřejněné pod čís. 7958 sb. n. s.). Neplatí tu proto předpis § 46 cit. nař., podle něhož jest zmírniti rychlost jízdy silostroje na 6 km za hodinu. Nerozhodnou pro otázku ručební povinnosti jest v souzeném případě okolnost, zda silnice před železničním přejezdem vede uzavřenou osadou a zda žalobce podle § 46 cit. nař. měl zmírniti rychlost jízdy na 15 km za hodinu, a to proto, poněvadž nižší soudy zjistily, že žalobce, pozoroval-li dráhu před sebou, mohl za daných poměrů spatřiti vlak v okamžiku, kdy byl vzdálen od středu silnice nejvýše 12 m a že, maje brzdy jen na zadních kolech auta, nemohl ani při jízdě rychlostí 12 km za hodinu včas zastaviti a srážce zabrániti. I kdyby se tedy mohlo přisvědčiti názoru žalovaného, že tu šlo o uzavřenou osadu, nebyla by okolnost, že žalobce rychlost jízdy nezmírnil na 15 km, v příčinné souvislosti s úrazem. Zbývá tedy jen uvažovati, zda nebylo povinností žalobce, když se přiblížil k přejezdu, zmírniti rychlost jízdy a zachovati se podle § 45 cit. nař. Podle tohoto předpisu má řidič silostroje zvoliti za všech okolností rychlost jízdy tak, by zůstal pánem své rychlosti a by bezpečnost osob a majetku nebyla

okřožována; má zmírniti přiměřeně rychlost jízdy, třeba-li také zůstatí stát, kdyby jeho vozidlem mohly býti způsobeny nehody nebo poruchy dopravy. Leč nelze žalobci přičísti za vinu, že těchto v § 45 cit. nař. uvedených opatření neužil, poněvadž i při vynaložení zvláštní v § 1299 obč. zák. mu uložené opatrnosti a píle nemohl poznati, že jeho vozidlem mohla by býti způsobena nehoda, kdyby nezmírnil rychlost tak, by mohl ihned zastaviti, pokud se týče kdyby nezastavil, ano bylo zjištěno, že, když se žalobce k přejezdu přiblížil, zábrany na přejezdu tratě byly otevřeny, a to úplně. Žalobce musil z toho souditi, že trať a přejezd přes ni jsou volné, a neměl příčiny zmírňovati rychlost jízdy, dokonce zastaviti, nebo rozhlížeti se po krajině, zda je trať volná. Řidič silostroje může předpokládati, že zřízenec k tomu účelu zvláště ustanovený dostojí svým povinnostem, že při přiblížení se vlaku spustí zábrany. Nelze tedy uznati na zavinění ani spoluza-
vinění žalobce v žádném směru. Naproti tomu však selhal železniční zřízenec Jan K. ve vykonávání služby jemu svěřené, čímž způsobena byla žalobci škoda. Za ni ručí žalovaný podle § 1315 obč. zák. Bylo zjištěno nejen, že nebyly spuštěny kritického dne, kdy žalobce dojížděl k přejezdu a na trať přijel nákladní vlak, nýbrž také, že na tomto přejezdu bývají zábrany často otevřené v době, kdy projíždí vlak, způsobivší nehodu, a že Jan K. byl pro toto nedostatečné hlídání závor pokud se týče pro zaspání vlaku již trestán železniční správou, a to čtyřikráte; z toho plyne, že Jan K. co do služby mu přikázané není osobou zdatnou. Nejde tu jen o nedopatření, nýbrž o opomenutí a porušení výslovného příkazu, o porušení oné prosté pozornosti, kterou předpokládá již zdravý rozum a jejíž zanedbání musil Jan K. poznati za nanejvýše nebezpečné. Zdatnost předpokládá nejen způsobilost, nýbrž i nejlepší vůli, skutečné schopnosti vynaložiti, dokonalou svědomitost a naprostou dbalost. Žalovaný ovšem také namítal, že Jan K. zábrany proto nespustil, poněvadž byl náhle zachvácen žaludečními křečemi. Leč, i kdyby se tato námitka zakládala na pravdě — nižší soudy v tomto směru nic nezjistily —, nesprostilo by to žalovaného z povinnosti k náhradě škody. Trpěl-li a trpí-li Jan K. takovou chorobou, jest již ze zdravotních ohledů pro službu jemu přikázanou nezpůsobilým a nezdatným. Zda železniční správa o chorobě Jana K-a věděla čili nic, je bezvýznamné. Za nezdatnost zaměstnance ručí zaměstnavatel i tehdy, když mu nezdatnost nebyla známa. Kdo jedná nebo používá k výkonu svých práv neb jinak k vlastní hospodářské neb osobní potřebě, tedy ve vlastním zájmu, osoby nezdatné, činí tak na vlastní nebezpečí a nesmí se tak státi na úkor osob třetích (mat. k § 161 III. dílčí nov. k všeobec. obč. zák. ze dne 16. března 1916, čís. 169 ř. zák.).

Čís. 9518.

(Dovolací) soud jest vázán pravoplatným výrokem o zamítnutí námítky pravoplatně rozsouzené věci jen potud, že nesmí žalobu odmítnouti, protože již bylo o nároku pravoplatně rozhodnuto, ale není